

Första numret från Språkrådet

FRÅN OCH MED 1 juli i år har Sverige en central myndighet för språkfrågor, Institutet för språk och folkminnen (se s. 32). Den avdelning inom myndigheten som närmast svarar för språkvården i Sverige heter Språkrådet. Därför står det för första gången "Tidskrift utgiven av Språkrådet" på framsidan av Språkvård.

Behövs denna språkmyndighet? Ja. Det räcker med att överblicka artiklarna i detta nummer av Språkvård för att se att språkvård i dag sannerligen inte bara handlar om rätt och fel, utan rör politiskt mycket brännbara områden. Ellen Bijvoet och Kari Fraurud reder ut begreppen om vad som kan kallas förortsslang. Lilian Nygren-Junkin sammanfattar en viktig lärdom från andraspråksforskningen: den som har annat modersmål än majoritetsspråket måste få utveckla och använda sitt modersmål. Det är viktigt också för färdigheterna i majoritetsspråket. Båda artiklarna rensar upp i den vildvuxna debatt om blattesvenska och svenskundervisning som fyllde medierna i våras.

Två artiklar tar upp namnfrågor. Namnvården har sedan länge bedrivits av föregångaren till Institutet för språk och folkminnen – i och med den nya organisationen blir alltså banden mellan namnvård och annan språkvård starkare. Leif Nilsson visar att namn på gårdar och andra små geografiska platser håller på att

förändras i en riktning som kanske ingen riktigt önskar. Eva Brylla skriver om nya för- och efternamn i ett Sverige, där både engelska och andra språk tar plats i namnskicket.

Kerstin Norén, prorektor vid Göteborgs universitet, svarar sina vedersakare i diskussionen om engelska och svenska på universitet och högskolor.

Alla fem artiklarna handlar på olika sätt om mångspråkighet. Vad händer med den svenska språksituationen när det finns mer än ett språk i Sverige? Och vad händer med svenskan?

Många språk är en stor tillgång för ett samhälle, men det krävs politik och aktiv språkvård för att utnyttja tillgångarna. Annars hamnar vi i ett läge där starkare språk förtrycker svagare.

Är den nya myndigheten alltså stark nog för att bygga ett mångspråkigt samhälle med svenska som huvudspråk? Nej. Sådant klarar en myndighet aldrig ensam. Avgörande är kunskaper, attityder och föreställningar hos alla dem som använder alla språken i Sverige, alla svenskar, kort sagt. Språkvårds läsare är på många sätt nyckelpersoner i detta kunskapsbygge. Vi hoppas ni följer med oss in i Språkrådet!

*Olle Josephson
Chef för Språkrådet*